

Forsvarsministeriet

Besvarelse af samrådsspørgsmål E fra Folketingets Erhvervsudvalg stillet 11. november 2004.

Spørgsmål E:

”Ministrene bedes redegøre for, hvem der havde ansvaret for koordineringen af katastrofeindsatsen ved fyrværkeriekspllosionen i Kolding, og hvorledes blev indsatsen håndteret. Giver ulykkens uventede store omfang og forløbet af den konkrete indsats ministeren anledning til at foreslå ændringer eller alene anledning til justeringer i planlægningen af katastrofeberedskab og i gennemførelsen af katastrofeindsats?

Justits- og Forsvarsministerens samråd i Erhvervsudvalget

onsdag den 17. november 2004

- Jeg vil supplere justitsministerens besvarelse af samrådsspørgsmålet med fokus på redningsberedskabets og forsvarets deltagelse i indsatsen i forbindelse med fyrværkeriulykken i Seest
- Som Justitsministeren allerede har redegjort for, er der en klar fordeling mellem politiet og den kommunale indsatsleder ved ulykker og katastrofer.
- Som justitsministeren også har været inde på, er beredskabet opbygget således, at det lokale kommunale

redningsberedskab skal kunne håndtere dagligdagshændelser. Ved sjældnere forekomne hændelser suppleres dette beredskab med specielmateriel fra de kommunale støttepunkter. Endelig kan personel og materiel fra det statslige redningsberedskab indsættes. Ved katastrofen i Kolding deltog både det kommunale og statslige redningsberedskab.

- Jeg vil derfor kort redegøre for redningsberedskabets indsat ved katastrofen i Kolding.
- Derudover råder forsvaret og hjemmeværnet over materiel og personel, som i mange tilfælde er i beredskab til hurtig indsats og derfor kan deltage i opgaver, hvor andre ressourcer ikke er tilstrækkelige, eller hvor forsvaret besidder specialmateriel.
- Både forsvaret og hjemmeværnet har derfor været indsat ved katastrofen. Jeg vil derfor også kort redegøre for

forsvarets og hjemmeværnets indsats ved branden i Kolding.

Det kommunale redningsberedskabs indsats.

- Redningsberedskaberne fra 21 kommuner blev indsat med brandslukningsmateriel og brandfolk til støtte for den kommunale indsatsleder i Kolding. Ligeledes assisterede de kommunale støttepunktsberedskaber i Fredericia, Esbjerg og Odense.
- Den samlede indsats onsdag d. 3. november omfattede 340 brandfolk fra henholdsvis det kommunale og det statslige beredskab samt forsvaret.
- Sygehusberedskabet på sygehuset i Kolding og på universitetshospitalet i Odense støttede indsatsen med akutmedicinske lægehold.

- Der blev indkaldt psykologiske støttehold onsdag aften for at kunne debriefe det mandskab, der havde været indsat, og som havde haft nogle voldsomme oplevelser.
- Udover det kommunale redningsberedskab og sygehusberedskabet deltog Vejle Amts miljøvagt og Arbejdstilsynet også i indsatsen.

Det statslige redningsberedskabs indsats.

- Kl. 14.45 blev Beredskabscenter Sydjylland i Haderslev alarmeret og de første herfra blev indsat.
- Situationen udviklede sig herefter hurtigt, og ca. kl. 17.00 havde Beredskabsstyrelsen Sydjylland indsat stort set alt mandskab, køretøjer og materiel til brug for brandslukning, redningsopgaver og belysning af skadestedet. Næsten 100 værnepligtige og befalingsmænd deltog.

- Materiel og mandskab fra beredskabscentrene i Herning, Thisted, Næstved og fra Beredskabsstyrelsens Tekniske Skole i Tinglev blev rekvireret mellem 16.30 til ca. 19.00. Det statslige redningsberedskabs enheder blev i starten indsat til slukning og forebyggende køling af bygninger på fabriksområdet.
- Det statslige redningsberedskabs indsats bestod herefter især i at skaffe vand til brandslukningen. Der måtte skaffes alternativ vandforsyning fra et regnvandsbassin, da bydelens brandhanenet brød sammen, formentlig som følge af den store eksplosion.
- Da branden onsdag var på sit højeste havde det statslige redningsberedskab indsat 174 værnepligtige og befalingsmænd af den samlede indsatsstyrke på 340 brandfolk. En præcis opgørelse over det statslige redningsberedskabs indsats bliver opgjort i forbindelse med den endelige evaluering af indsatsen.

- Det statslige redningsberedskabs efterfølgende opgaver har især været koncentreret om at opsamle og bortskaffe ueksploderet fyrværkeri i samarbejde med forsvarets ammunitionsryddere. Opgaver har derudover omfattet pumpning af forurenede slukningsvand til spildevandskloaksystemet. Denne opgave er ikke afsluttet, men ifølge Vejle Amts miljøfolk er der herved forhindrede en alvorlig miljøskade.
- Beredskabsstyrelsen indsatte endvidere det mobile kommunikationsmodul (LKM) fra Beredskabsstyrelsen Sjælland, som i første omgang alene blev anvendt af Beredskabsstyrelsens egne styrker og af politiets kriminaltekniske afdeling. Køretøjet er senere blevet anvendt til møder mellem politiets koordinerende ledelse, den kommunale indsatsledelse og de øvrige involverede myndigheder.

Forsvarets assistance.

- Også forsvaret ydede bidrag, der varierede fra indsættelse af hjemmeværnsfolk og ammunitionsryddere til indsættelse af rendegravere, F-16 fly og bjærgningskampvogne.
- Brandbekæmpelseskøretøjer (Crashtendere), og brandfolk fra Flyvestation Skrydstrup blev indsat onsdag kl. 16.30. Disse køretøjer er specielt velegnet, da brandfolkene sidder beskyttet inden i bilen. Ligesom de kan bekæmpe brande fra en større afstand end redningsberedskabets brandsprøjter. Senere blev disse afløst af 2 crashtendere og mandskab fra Flyvestation Karup.
- Ammunitionsrydningsfolk fra Jylland, Sjælland og Bornholm assisterede i hele indsatsperioden med at fjerne ueksploderet fyrværkeri.
- Fredag den 5. november lykkedes det for ammunitionsrydderne, 2 bjærgningskampvogne med dozerblade og kran samt brandslukningskøretøjer at trænge frem til den

sidste container, som endnu ikke var udbrændt. Herved blev den sidste eksplosionsfare afværget.

- F-16 fly og redningshelikoptere blev anvendt til rekognoscering og fotografering af katastrofeområdet.
- Hjemmeværnet deltog under politiets ledelse i afspærringsopgaver og til sikring af borgernes ejendele i det evakuerede område.
- Efterhånden som de evakuerede områder er blevet åbnet for beboerne er hjemmeværnets afspærring erstattet af hegn. Herefter er antallet af hjemmeværnsfolk blevet nedtrappet, og hjemmeværnets deltagelse afsluttedes endeligt efter en uges indsættelse.
- Der har kontinuerligt været indsat ca. 150 hjemmeværnsfolk fra alle dele af hjemmeværnet. Samlet har der været indsat ca. 1650 hjemmeværnsfolk i Kolding.

Afslutning.

- Justitsministeren har allerede påpeget, at den politimæssige efterforskning af begivenhederne endnu ikke er afsluttet, hvorfor det i dag ikke er muligt at drage endelige konklusioner om eksempelvis brandens opståen og spredning.
- Der er nu startet et tværgående evalueringsarbejde som redegjort for af justitsministeren. Dette arbejde suppleres af sektorvise evalueringer af indsatsen.
- Dette evalueringsarbejde er en fast procedure efter en større indsats, hvor der foretages en kritisk gennemgang af indsatsen for at uddrage erfaringer, som kan gøre fremtidige indsatser mere effektive.
- Hvorvidt indsatsen giver anledning til ændringer eller justeringer må afvente udfaldet af den endelige evaluering.

- Jeg er dog helt enig med Justitsministeren i, at alle de foreløbige tilbagemeldinger tyder på, at indsatsen har fungeret utrolig godt såvel samlet som inden for de enkelte sektorer.